

Suomen Kirjailijaliiton äänestys- ja vaalijärjestys

Hyväksytty syyskokouksessa 20.11.2021

1 § Yleistä

Suomen Kirjailijaliiton kokouksissa noudatetaan yhdistyslakia ja liiton sääntöjä sekä tätä äänestys- ja vaalijärjestystä.

Tässä äänestys- ja vaalijärjestyksessä on kuvattu yleiset periaatteet liiton varsinaisissa ja ylimääräisissä kokouksissa tapahtuvista äänestysistä ja vaaleista, sekä yksityiskohtaisesti todettu periaatteet etäosallistumisesta ja sen käytännön toteuttamisesta. Äänestys- ja vaalijärjestyksellä täydennetään ja joiltain osin täsmennetään yhdistyslain ja liiton sääntöjen määräyksiä.

Liiton kokous voi päättää poiketa tämän äänestys- ja vaalijärjestyksen määräyksistä yksittäisissä tapauksissa muuttamatta äänestys- ja vaalijärjestyksen määräyksiä.

2 § Liiton kokoukset

Liiton varsinaisia kokouksia ovat syyskokous, joka pidetään marraskuun loppuun mennessä, ja kevätkokous, joka pidetään toukokuun loppuun mennessä. Kokousten päivämäärän päättää liiton johtokunta. Kutsu kokoukseen lähetetään jäsenille postitse tai sähköpostitse tai liiton kotisivuilla julkaistulla kutsulla vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta. (Sääntöjen 6 §:n 1 ja 2 mom) liiton ylimääräinen kokous pidetään, kun liiton kokous niin päättää tai johtokunta katsoo siihen olevan aihetta. (Sääntöjen 6.3 §)

Ylimääräinen kokous on järjestettävä myös, jos vähintään yksi kymmenesosa yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä vaatii sitä kirjallisesti johtokunnalta ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen kokous pidetään aikaisintaan kahden viikon ja viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä, kun esitys on johtokunnalle saapunut. Ylimääräisen kokouksen kutsu lähetetään jäsenille postitse tai sähköpostitse tai liiton kotisivuilla julkaistulla kutsulla viimeistään viikkoa ennen kokousta. (Sääntöjen 6.3 §)

3 § Osallistumisoikeus ja äänioikeus

Liiton kokouksiin voivat osallistua liiton jäsenet ja liiton kokouksen päättämät muut henkilöt.

Äänioikeus liiton kokouksessa edellyttää, että erääntynyt jäsenmaksu on maksettu. (Sääntöjen 4.1 §)

Johtokunta voi päättää, että voidakseen käyttää kokouksessa äänioikeutta, jäsenen on ilmoitettava osallistumisestaan etukäteen liitolle viimeistään kokouskutsussa mainittuun päivään mennessä. Tällöin kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä. (Sääntöjen 6.6 §)

Kokouspaikalla on ilmoitauduttava ja osallistuminen todennetaan jäsenluettelon tiedoista. Tarvittaessa osallistujan on todistettava henkilöllisyytensä.

Liiton kokouksissa jäsen saa käyttää valtakirjalla yhden poissa olevan jäsenen äänioikeutta. (Sääntöjen 6.7 §)

4 § Etäosallistuminen

Liiton johtokunta päättää, voiko liiton kokoukseen osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. (Sääntöjen 6.4 §)

Etäosallistumista voidaan käyttää tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana ("reaaliaikainen etäosallistuminen"). Etäosallistumista voidaan käyttää ennen kokousta postitse, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla ("ennakkoäänestys"), jos liiton kokous päättää ennakkoäänestysmahdollisuudesta ja tähän liittyvästä äänestys- ja vaalijärjestyksestä.

Mitä jäljempänä tässä äänestys- ja vaalijärjestyksessä on todettu etäosallistumisesta, koskee reaaliaikaista etäosallistumista.

Etäosallistumahdollisuus voi koskea kaikkia tai vain osaa kokouksessa käsiteltävistä asioista. (Sääntöjen 6.4 §)

Jäsenellä ei ole oikeutta äänittää tai muuten tallentaa kokousta, jollei kokous päättä muuta.

Etäosallistuvan jäsenen on huolehdittava siitä, että kokousta ei seuraa liittoon kuulumattomia henkilöitä jäsenen etäyhteyttä käyttäen.

5 § Kokousjärjestelyjä koskeva päätöksenteko

Johtokunta päättää äänestys- ja vaalijärjestyksessä muualla määrätyn lisäksi

- onko jäsenillä ennakkollinen ehdotuksenteko-oikeus kokouskutsussa mainituissa asioissa
- jos ennakkollinen edotuksenteko-oikeus on mahdollista, mihin mennessä ennen liiton kokousta ehdotuksenteko-oikeutta on käytettävä ja missä ehdotukset ovat nähtävillä ennen kokousta
- onko liiton kokoukseen ennakoilmoittautumisvelvollisuus voidakseen käyttää äänioikeutta kokouksessa ja jos on, mihin mennessä jäsenen on ilmoitettava osallistumisestaan liiton kokoukseen
- onko ehdokkaiden asettaminen vaaliin suoritettava ennen kokousta
- miten etäosallistuminen liiton kokoukseen on mahdollista (tietoliikenneyhteyden tai määrätyn teknisen apuvälineen avulla)
- etäosallistumisessa käytettävästä tietoliikenneyhteydestä ja muusta teknisestä apuvälineestä
- käytetäänkö sähköisiä äänestys- ja vaalijärjestelmiä vain etäosallistumisessa vai myös kokouspaikalla
- äänestyksen ja ääntenlaskennan järjestelyistä
- rajoitetaanko etäosallistuvan puhevaltaa liiton kokouksessa, esimerkiksi oikeutta ottaa osaa keskusteluun tai esittää kysymyksiä etänä. Puheoikeutta voidaan rajoittaa teknisistä tai kokouksen käytännön järjestämiseen liittyvistä syistä
- etäosallistumiseen liittyvistä muista käytännön menettelytavoista ja yksityiskohdista.

6 § Kokouskutsu

Kokouskutsussa tai sen liitteessä on mainittava

- kokouksen aika ja paikka
- liiton kokouksessa käsiteltävät asiat
- ennakoilmoittautumisvelvollisuudesta ja mihin mennessä liiton kokoukseen on ilmoitauduttava, jos kokoukseen on ennakoilmoittautumisvelvollisuus voidakseen käyttää äänioikeutta kokouksessa (sääntöjen 6.6 §)
- mahdollisuudesta etäosallistumiseen (sääntöjen 6.5 §)
- missä asioissa etäosallistuminen on mahdollista (jos etäosallistuminen on mahdollista vain joissakin kokouskutsussa mainituista asioista)
- miten etäosallistuminen liiton kokoukseen on mahdollista
- onko etäosallistumisen avulla päätöksentekoon osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen rajoitettua ja jos on, millä tavalla (sääntöjen 6.5 §)
- etäosallistumista hoitavan kokousvirkaileijan yhteystiedot
- tarvittaessa siitä, missä ja milloin tarkemmat ohjeet etäosallistumisen käytännön järjestelyistä on jäsenten nähtävissä.

7 § Liiton kokouksen päätösvaltaisuus

Liiton kokous on päätösvaltainen, kun vähintään yksi äänivaltainen jäsen on läsnä.

Esteellisen jäsenen ei katsota olevan läsnä sen asian osalta, jossa hän on esteellinen.

Kokouspaikalla läsnä olevat jäsenet todetaan läsnäololistojen perusteella, nimenhuudolla tai muulla vastaavalla tavalla. Tietoliikenneyhteyden tai teknisen apuvälineen välityksellä kokouksessa läsnä olevat valtuutetut todetaan tietoliikenneyhteyden tai teknisen apuvälineen välityksellä annetun ilmoituksen perusteella, nimenhuudolla tai muulla vastaavalla tavalla.

Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava sihteerille tai etäyhteyttä hoitavalle virkailijalle tai johtokunnan taikka kokouksen päättämälle muulle henkilölle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaun päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Asiakysymyksen käsittely

8 §

Kokouksessa päätetään sääntömääräisistä asioista ja asioista, joita johtokunta kokoukselle esittää.

Jäsenistö voi tuoda kokoukselle päätettäväksi asioita, joita vähintään kolme liiton jäsentä esittää. Jäsenten on tehtävä kirjallinen aloite johtokunnalle viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta. (Sääntöjen 6 §:n 13 ja 14 mom)

9 §

Kokouksen asialistalla oleva johtokunnan valmistelema asia tulkitaan pohjaesitykseksi, josta tehdään päätös ilman kannatusta. Asian esittelyn jälkeen avataan keskustelu, jos keskustelussa ei ole tehty kannatettuja esityksiä puheenjohtaja toteaa pohjaesityksen päätökseksi.

Jos asiassa tehdään kannatettu esitys, päätöksestä äänestetään. Esitystä, joka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei oteta äänestykseen. Äänestykseen otetaan

- pohjaesitys, jos sellainen on asetettu ja jollei pohjaesitystä ole vedetty keskustelun aikana pois
- johtokunnan tekemä ehdotus, jollei pohjaesitys ole johtokunnan tekemä ehdotus ja
- kannatettu esitys/esitykset.

Puheenjohtaja voi päättää koeäänestyksestä ja siitä, miten se toimitetaan. Jos toimitettu koeäänestys on antanut kiistattoman tuloksen, voi kokous ratkaista asian sen mukaan. Muussa tapauksessa toimitetaan varsinainen äänestys.

Äänestykset toimitetaan avoimina, ellei kokous päätä enemmistöpäätöksellä äänestyksen toimittamista suljetuin lipuin.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää kokouksen hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestyksen avulla saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Äänestysjärjestyksessä noudatetaan seuraavia periaatteita:

Ensin äänestetään kahdesta eniten pohjaehdotuksesta poikkeavasta ehdotuksesta. Voittanut ehdotus asetetaan äänestykseen jäljellä olevista ehdotuksista jälleen eniten pohjaehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen kanssa. Äänestyksessä jatketaan edellä kuvatun mukaisesti, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle.

Jos kannatettu ehdotus on pohjaehdotuksen hylkääminen kokonaan, se asetetaan äänestykseen viimeiseksi voittaneen vastaehdotuksen kanssa.

Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

10 §

Päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä, jollei yhdistyksen säännöissä tai yhdistyslaissa ole määrätty suuremmasta enemmistöstä. Äänen mennessä tasan ratkaisee se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavansa. (Sääntöjen 6.8 §)

Henkilövaalit

11 § Ehdolle asettuminen vaaleissa

Kaikille päätösvallan käyttöön oikeutetuille on turvattava oikeus osallistua ehdokkaiden asettamiseen vaalia varten.

Ehdokkaiden asettaminen vaaliin on suoritettava kolme viikkoa ennen kokousta. Muita kuin etukäteen ehdotettuja ehdokkaita ei saa äänestää. (Sääntöjen 6.10 §)

Syyskokouksen vaaleissa oikeus asettua ehdokkaaksi vaaliin on vain jäsenillä, jotka ovat ennen kokousta maksaneet erääntyneen jäsenmaksun kokonaan.

Asetettua ehdokasta ei tarvitse kannattaa. Jokainen vaaliin asetettu vaalikelpoinen ehdokas otetaan mukaan vaaliin.

Ehdokas ei ole esteellinen asettamaan itseään ehdokkaaksi vaaliin.

12 § Vaalien suorittaminen

Mikäli henkilövalinnoissa on ehdokkaita enemmän kuin on paikkoja, suoritetaan vaali. Vaaleissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Äänten mennessä tasan tuloksen ratkaisee arpa. (Sääntöjen 6.11 §)

Johtokunnan puheenjohtajan vaalissa tulee valituksi enemmän kuin puolet annetuista äänistä ääniä saanut. Jos johtokunnan puheenjohtajan vaalissa ensimmäisellä kerralla kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta äänistä, vaali suoritetaan kahden eniten ääniä saaneen välillä. Jos äänet menevät tällöin tasan, vaali ratkaistaan arvalla. (Sääntöjen 6.12 §)

Johtokunnan jäsenten vaalit toimitetaan suljetuin lipuin. Jos johtokunnan jäsenten vaaliin voi osallistua tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen, vaali voidaan toimittaa avoimena tai suljettuna vaalina. Muut vaalit toimitetaan kokouksen päättämällä tavalla. (Sääntöjen 6.9 §)

Päätöksentekojärjestystä koskevat määräykset äänestyksessä ja vaalissa

13 §

Jos äänestykseen tai vaaliin on mahdollista osallistua etänä, etänä osallistuvien tunnistaminen suoritetaan salasanan, johtokunnalle toimitetun tai jäsenrekisteriin merkityn sähköpostiosoitteen, puhelinnumeron tai muun yksilöivän tunnisteiden avulla osallistumisoikeuden ja ääntenlaskennan oikeellisuuden turvaamiseksi.

Jos äänestys tai vaali toimitetaan suljettuna ja jos suljetussa äänestyksessä tai vaalissa on mukana etänä osallistuvia ja käytettävissä oleva tietoliikenneyhteys tai muu tekninen apuväline ei mahdollista vaalisalaisuuden täysimääräistä säilyttämistä, suljetuksi äänestykseksi ja vaaliksi katsotaan äänestys ja vaali, jossa puheenjohtajalla, sihteerillä, ääntenlaskijoilla ja pöytäkirjan tarkastajilla on tieto etänä osallistuvan valtuutetun äänestyksessä tai vaalissa kannattamasta ehdotuksesta/ehdokkaasta. Tällaisessa tilanteessa puheenjohtajan, sihteerin, ääntenlaskijoiden ja pöytäkirjan tarkastajien on pidettävä salassa tiedot siitä, mitä tai ketä etänä osallistuvat ovat äänestäneet.

Ääntenlaskennan suorittavat kokouksen valitsemat ääntenlaskijat. Jos kokouksessa käytetään sähköistä äänestystä ääntenlaskijat tarkistavat järjestelmän antaman tuloksen.

14 §

Annettuja ääniä laskettaessa ei huomioida äänestyksestä pidättäytyneitä, tyhjiä ja hylättyjä ääniä. Äänestys/vaalilippu hylätään, mikäli

- se on epäselvä tai ei vastaa annettuja ohjeistuksia

- äänestyksessä/vaalissa on annettu ääni jollekin muulle kuin äänestyksessä/vaalissa mukana olevalle ehdotukselle/ehdokkaalle
- vaalissa on kannatettu henkilöä, jota ei ole asetettu johtokunnan määräämään ennakoasettamisaikaan mennessä ja tämän jälkeen ei ole ollut sallittua asettaa uusia ehdokkaita
- siihen on merkitty enemmän valittavia kuin äänestyksessä/vaalissa on mahdollista antaa
- suljetussa äänestyksessä/vaalissa äänestyslipussa on äänestäjän nimi, jollei näistä säännöistä johdu muuta
- avoimessa lippuäänestyksessä/lippuvaalissa lippuun ei ole merkitty äänestäjää ohjeistuksen määrittämällä tavalla
- ilmoitus äänen käyttämisestä on muuten, esimerkiksi teknisistä syistä johtuen epäselvä tai virheellinen.

Etänä osallistuvan jäsenen, joka ei reagoi äänestykseen, katsotaan äänestävän tyhjää.

15 §

Johtokunta voi valtuuttaa sääntömääräisen toimielimen tai tilapäisen toimielimen toimittamaan tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla tapahtuvan äänestyksen ja vaalin ja tähän liittyvät käytännön järjestelyt.

Etäosallistumisen järjestämisessä voidaan käyttää ammattimaisen palveluntarjoajan apua. Johtokunta päättää palveluntarjoajan käyttämisestä.

16 § Valtakirjan käyttäminen äänestyksessä ja vaalissa

Jäsen saa valtakirjalla käyttää yhden poissaolevan, jäsenmaksunsa maksaneen jäsenen äänioikeutta.(Sääntöjen 6.7 §)

Valtakirjan täytyy sisältää seuraavat merkinnät:

- otsikko ”Valtakirja”
- valtakirjan antajan nimi
- valtuutetun nimi
- valtakirjan tarkoitus (äänioikeuden käyttäminen Kirjailijaliiton kokouksessa)
- kokous, jossa valtakirja on voimassa
- valtakirjan antajan omakätinen allekirjoitus sekä kahden todistajan nimikirjoitukset ja nimenselvennykset.

Valtakirjat täytyy toimittaa liittoon kokouskutsussa määriteltyjen ohjeiden mukaisesti.

17 § Teknisen häiriön vaikutukset

Jos etäosallistuminen katkeaa joltakin äänivaltaiselta jäseneltä kesken kokouksen, jäsenen on ilmoitettava viipymättä yhteyden katkeamisesta kokouksen etäosallistumista hoitavalle kokousvirkailejalle tai johtokunnan päättämälle muulle henkilölle. Jos ilmoitusta ei ole tehty, kokousta voidaan jatkaa ja kokous voidaan saattaa loppuun läsnä olevien osallistujien toimesta.

Jos etäosallistuminen kokoukseen estyy kokouksen aikana liitosta johtumattomista syistä tai jos etäosallistuminen kokoukseen estyy äänivallattomalta jäseneltä tai muulta osallistujalta kuin jäseneltä, kokous voidaan järjestää ja saattaa loppuun kokouspaikalla olevien osallistujien toimesta.

Jos kokouksen aikana voidaan todeta, että etäosallistuminen estyy kokouksen aikana liitosta johtuvasta syystä, tulee päätöksenteko keskeyttää ja mahdollisesti lykätä siksi aikaa, kunnes etäosallistuminen on jälleen mahdollista. Jos yhteyttä ei saada korjattua kohtuullisen ajan kuluessa, päätöksenteko voidaan siirtää jatkokokoukseen. Liitosta johtuvaksi syyksi ei katsota esimerkiksi yleistä tietoliikenneyhteyden katkeamista, jäsenen oman tietoliikenneyhteyden katkeamista eikä jäsenen vaikeutta saada toimivaa etäyhteyttä toimimaan.

Ongelmatilanteissa on huomioitava pöytäkirjaamisessa kokouksen läsnäolijat tosiasiallisen osallistumisen mukaisesti.

18 § Äänestys- ja vaalijärjestyksen muuttaminen

Äänestys- ja vaalijärjestyksen muuttamisesta päätetään liiton kokouksessa. Asiasta on mainittava kokouskutsussa.

Äänestys- ja vaalijärjestyksen muuttaminen edellyttää, että sitä kannattaa yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä. Äänen mennessä tasan ratkaisee se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavan.